

Fylkesmannen i Hordaland

Saksbehandler, innvalgstelefon
John Olav Hisdal, 55 57 22 18

NVE 2004/03874-11
S.beh.: KT / KTY / INA
17.11.2005
911-5111
046.52

Vår dato
1 FEB. 2005
Deres dato
23.11.2004

Vår referanse
2004/16058 - 561
Deres referanse
200403874-2 ktv/inh

Norges vassdrag- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 Oslo

Kvinnherad kommune. Søknad fra Småkraft AS om tillatelse til bygging av Årvik kraftverk i Årvikeelva

Vi viser til deres brev av 23.11.04 der fylkesmannen blir bedt om å gi uttalelse til overnevnte søknad.

Kort om prosjektet

Det planlagte prosjektet omfatter inntak på kote 371 i Årvikeelva (inntak i Skitnatjørna) og en rørgate ned til kraftstasjon på kote 2. Rørgata får en lengd på 2100 m. Den vil for det meste bli nedgravd, men på strekningen fra kote 185 til 230 vil røret bli lagt oppå fjell. Skitnatjørna er grunt og det skal derfor like nedstrøms tjørna bygges en 23m lang inntaksdam med maks høyde 4m. Dette vil føre til en heving av vannstanden slik at ca 10 da landareal blir neddemt. Inntaksdammen får et fast overløp på kote 371.

Kraftstasjonsbygningen får en grunnflate på 100 m² og vil bli plassert i dagen like ved elven på oppsiden av fylkesveien. Avløpet blir ført tilbake til elven.

Kraftstasjonen får en maks/min slukeevne på 2,3 m³/0,25 m³ og en installert effekt på 6,8 MW. Etter utbygging vil midlere årlig produksjon ligge på rundt 30,4 GWh.

Fylkesmannens vurdering av prosjektet

Fra inntaket og ned til fjorden blir vannføringen i Årvikeelva sterkt redusert. Dette vil føre til at opplevelseskvaliteten som landskapet og vassdraget i dag gir, vil forsvinne. Fossen Kvitingen med et fall på nesten 50m vil i lange perioder bli tørrlagt og et lokalt landemerke vil forsvinne. Utbygging vil medføre at skogsveien må forlenges frem til inntaket. Dette vil gjøre tilgjengeligheten mot fjellet ovenfor Årvik enklere. For lokalbefolkningen og hyttebeboerne er området i dag et mye bruk rekreasjonsområde.

Utbyggingen må kunne karakteriseres som et større naturinngrep både på grunn av bygging av 1 km anleggsvei og at vannspeilet i Skitnatjørna blir fordoblet til ca 10 da. Fylkesmannen vurderer konsekvensene for natur og miljø til ikke å være så store at de taler i mot omsøkt utbygging. Fylkesmannen vil likevel gjøre oppmerksom på at Årvikeelva ligger i en landskapsregion med særegne landskapskvaliteter og et område med lite inngrep som er typisk for denne regionen. Det er derfor viktig at alle inngrep blir utformet og lokalisert slik at

landskapskvalitetene i minst mulig grad blir redusert. I forhold til omsøkte utbygging er det derfor viktig at konsesjonsvilkårene bidrar til å opprettholde en minstevannføring slik at elven og fossen fremdeles blir tydelige landskapselement.

Utbyggingen vil fjerne levemulighetene for ørret på de flate partiene nedstrøms inntaket, og potensielt være en trussel mot sjøørretbestanden nederst i vassdraget. Trusselen mot sjøørretbestanden vil kunne reduseres dersom utløpet av kraftverket legges ovenfor anadrom strekning og inntaket sikres mot inndragning av luft som kan gi gassovermetting. Behovet for etablering av terskler i den anadrome sonen for å holde på vannlommer ved brå stans av kraftverket, bør vurderes. Alternativt kan en bypassventil ved kraftverket vurderes. Imidlertid vil slipp av minstevannføring være det sikreste tiltaket for å unngå uttørring av den sjøørretførende strekningen. Dette vil også sikre mer av det resterende biologiske livet i vassdraget.

Forholdet til plan- og bygningsloven.

Området mellom inntaket og kraftstasjonen er LNF-område i gjeldende kommuneplan for Kvinnherad. Etter fylkesmannens syn er den omsøkte utbyggingen så omfattende at det faller inn under det som er ment med "større bygge- og anleggsarbeider" i plan- og bygningslovens § 23. Tiltaket er således reguleringspliktig.

Før utbygging kan igangsatt må det utarbeides en reguleringsplan for området. I tillegg til å fastlegge den planlagte arealbruken i samsvar med pbl, vil reguleringsplanprosessen kunne bidra til lokal deltakelse i planleggingen. Dette vil kunne klargjøre uheldige konsekvenser for lokale interesser, slik at en samlet sett kan finne frem til den beste løsningen.

Konklusjon

På bakgrunn av overnevnte vil fylkesmannen ikke motsette seg at det gis konsesjon til bygging av Årvik kraftverk. Fylkesmannen forutsetter likevel at NVE pålegger konsesjonæren en minstevannføring hele året som er lik eller større enn alminnelig lavvannføring nedstrøms inntaket samt en minstevannføring i sommermånedene som er en god del større enn minstevannføringen. Alternativt bør terskelbygging i anadrom sone eller bypassventil ved kraftverket vurderes. Det bør utarbeides et manøvreringsreglement som sikrer dette på en tilfredsstillende måte.

Med hilsen

Terje Aasen e.f.
fylkesmiljøvernsljef

John Olav Hisdal
senioringeniør

Gjenpart er sendt:

Kvinnherad kommune, Rådhuset, 5470 Rosendal